

Mediální partnerství, s. r. o.

I Lenka Sedláková, Vít Kouřil I

O právním zakotvení partnerských vztahů lidí stejného pohlaví se na naší politické scéně diskutuje už deset let, poslanecká sněmovna má zákon na stole už poštěsté, rozštěpená ve dvě napříč stranami. Jen poslanci KDU-ČSL jednotně a houževnatě trvají na svém odmítavém postoji a stěžují si na zaujatost českých médií, která prý slouží „mocné lobby“ a hbitě rozdávají nálepky netolerance a homofobie. Jaký obraz registrovaného partnerství a zákon prosazujících organizací gayů a lesbiček tedy média vytvářela?

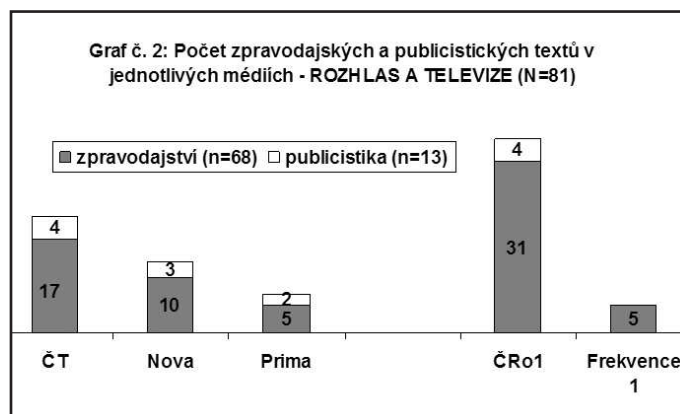
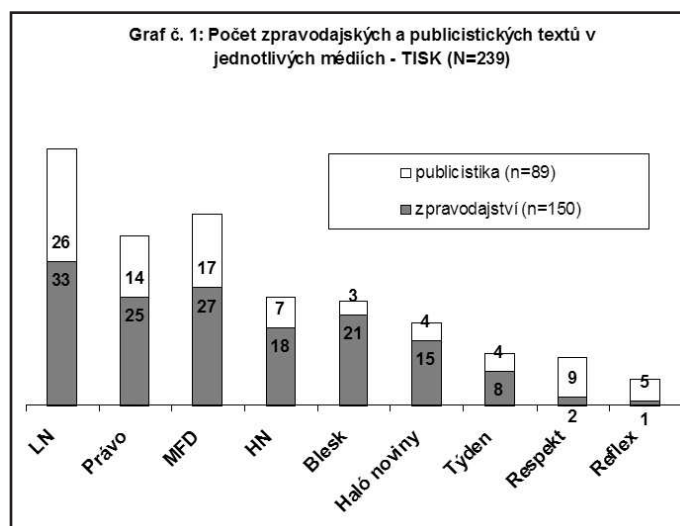
Pro kvantitativní analýzu obsahů médií¹ sycenou těmito otázkami jsme vybrali dvě dobře porovnatelná období projednávání zákona o registrovaném partnerství, a to v průběhu roku 1999, respektive mezi dubnem 2004 a únorem 2005. Analyzovali jsme 320 mediálních textů hlavních celostátních médií, z nichž dvě třetiny obstaraly deníky Blesk, Haló noviny, Hospodářské noviny, Lidové noviny, Mladá fronta DNES a Právo, necelou desetinu časopisy Respekt, Reflex a Týden a o zbývající čtvrtinu se rovným dílem podělily televize s rozhlasem (ČT, Nova, Prima, Radiožurnál, Frekvence 1). Ve většině případů média přinesla na téma registrovaného partnerství krátké zprávy, čtvrtinu příspěvků pak tvořila publicistika, shodně rozdělená mezi rozhovory a komentáře, malou část pak představovaly čtenářské dopisy.

Celkově média „pokryla“ kontroverzní téma poměrně vydatně, a to jak v bezprostřední souvislosti s parlamentními debatami, tak i v období mezi nimi. Deníky, které téma zařadily nejčastěji – Lidové noviny (59 textů) a Mladá fronta DNES (44 textů), jej na první stranu umístily v 10 % případů, tedy lehce nad průměrem 7 %. Z těch, které mu věnovaly méně pozornosti, se jen v Haló novinách objevilo několikrát na titulní stránce, v Právu jednou, v Blesku a Hospodářských novinách vůbec. Nova dokonce v tomto ohledu předčila Českou televizi – příspěvků sice tématu věnovala méně, ale téměř ve všech případech je prezentovala v hlavním vysílacím čase, což představovalo i v absolutním počtu více než ČT. Také Prima svých pět ze sedmi příspěvků odvysílala v prime-time.

Rok 2004 versus 1999: rozhlasový „coming out“

Obě období projednávání zákona o registrovaném partnerství ve sněmovně – v roce 1999 a od jara 2004 do zimy 2005 – trvala přibližně rok. Ve druhém období ne/schvalování téma média více zaujalo: 183 příspěvků v roce 2004-5 oproti 137 v roce 1999 (souhrn všech příspěvků viz graf. č. 1 a 2). Trend zvýšeného zájmu ale neplatil zdaleka pro všechna média. Pro rozhlas byl rok 2004 jakýmsi „coming outem“ – Český rozhlas počet odvysílaných sdělení více než zdvojnásobil, Frekvence 1 si na konci století tématu nevěnovala vůbec, zatímco o pět let později mu věnovala pět příspěvků. Také Prima a ČT se registrovanému part-

nerství věnovaly víc, naopak Nova méně. Ani v denících nebyl zvýšený zájem jednoznačný, např. u Blesku a Lidových novin agenda výrazně poklesla. V absolutním počtu článků pronikla v roce 2004 na první stranu deníků ve více případech než před pěti lety, což ilustruje její mediální zvýznamnění.

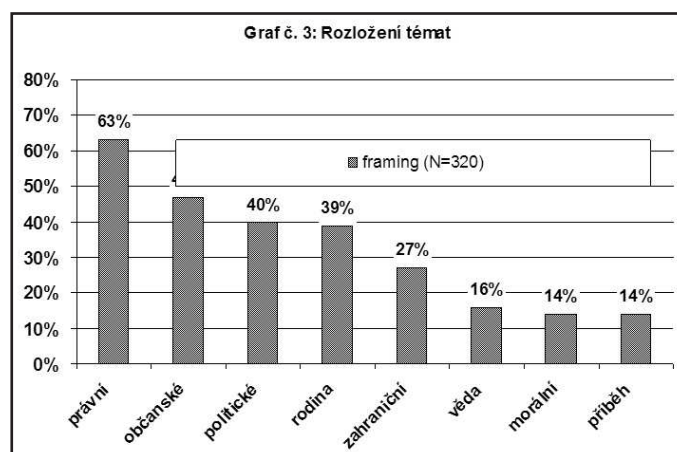
Tematické rámování registrovaného partnerství

Nepřekvapivě se o registrovaném partnerství psalo a mluvilo zejména v souvislosti se schvalováním příslušného zákona (právní rámování, viz graf. č. 3). Registrované partnerství dále – nejvíce v publicistice a dopisech – přineslo diskusi o občanské rovnoprávnosti homosexuální menšiny. Návrh zákona byl téměř v polovině případů považován za symbolický krok, kterým uznáme gay a lesbické vztahy a přispějeme ke zkvalitnění života homosexuálních občanů. V tomto duchu promlouvali hlavně předkladatelé zákona,³ typicky slovy Taťány Fischerové (ČT, 23. 5. 2004): „...je to symbol, symbol pro ně i pro nás, že už nejsou stigmatizovanou skupinou, kterou všechny totalitní režimy vylučovaly, že jsou to občané jako my a že to nejsou občané druhé kategorie.“

V další rovině média prezentovala problém jako politický střet navrhovatelů s obránci tzv. tradiční rodiny. Jako oponenti vystupovali zejména lidovečtí poslanci, vnímající legislativní návrh jako relativizaci rodinných hodnot, jejichž základem je reprodukce společnosti, rozumějme výchova dětí. Za všechny uveďme Vlastu Parkanovou (ČRo 1, 18. 6. 2004): „Rodina jako svazek heterosexuálních jedinců je unikátní právě v tom, že z takového svazku může vzejít nový život a že to je věc, která si zaslouží ochranu státu, že všechny ostatní vazby a svazky jsou také jistě respektabilní, ale zvláštní podporu státu nepotřebují, protože státu nezajišťují to, o co musí každému společenství jít, a to o nesmrtnost dalších generací.“

Zahraniční kontext obsahovala téměř třetina textů, ať v podobě zpráv o svazcích gayů či leseb nebo srovnání se zákony jinde v Evropě a ve světě. Publicistika o poznání častěji – v 33 % textů oproti průměrným 16 % – užívala vědecké argumenty: lékařské, psychologické či sociologické, často v podobě informací o psychologických studiích nebo výzkumech veřejného mínění. Přebírali je především novináři, samotné experty nechali promluvit jen v necelé desetině textů.

Zmínky o vlivu navrhovaného zákona na rodinu a morální argumenty pronikly hlavně do publicistiky: morální důsledky zákona zohledňovali především politici, daleko méně novináři a paradoxně téměř vůbec představitelé církve. Každý sedmý text pak ilustroval potřebu registrovaného partnerství na konkrétním lidském příběhu, často na tzv. HLP neboli hlubokém lidském příběhu. Jeho nositelem byl buď sám novinář, vox populi nebo zástupce gay a lesbické komunity. Zatímco v publicistice dostala hodně prostoru rodina (54 %), občanský rozměr (41 %) a pohled vědy (32 %), ve zpravodajství měla výsadní postavení politika (45 %) a zahraniční zkušenosti (30 %). Morální rozměr našel uplatnění zejména v publicistice (37 %), zatímco ve zpravodajství téměř nefiguroval.

Každý registruje po svém

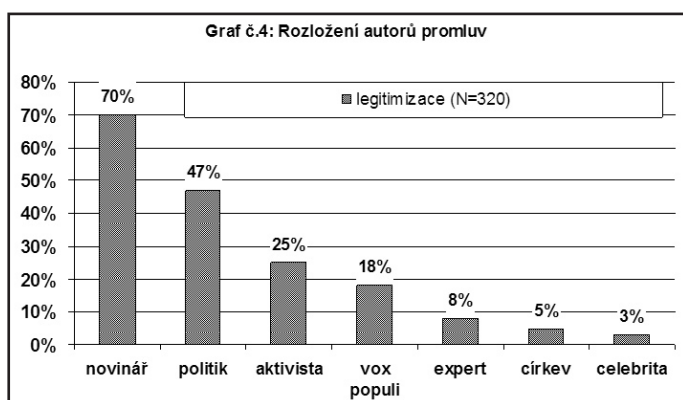
Jednotlivá média zvolila odlišné tematické priority. Český rozhlas a Frekvence 1 přinášely „kauzu“ téměř vždy v aktuální souvislosti s legislativním procesem, zato vůbec nemoralizovaly ani nevyprávěly příběhy. Deníky méně používaly právní rámování a časopisy se relativně častěji dovolávaly vědy. Prima svůj příspěvek vždy navázala na aktuální událost ve schvalování zákona. Téměř stejně na tom byl Radiožurnál. Naproti tomu Česká televize se takto legislativním procesem svázat nenechala, a méně zmiňovala jeho občanskou rovinu. I neaktivnější Lidové noviny se legislativou zabývaly jen v každém třetím článku. Na druhé straně bulvární Blesk informoval o problematice jen povrchně – nezajímal ho vliv homosexuálních partnerství na instituci rodiny, zrovnoprávnění, politické souvislosti ani zahraniční zkušenosti.

Právo uchopilo otázku s neobyčejně velkým důrazem na zrovnoprávnění občanů, stranicko-politické soupeření a relativizaci rodinných hodnot. Relativně více také psalo o morálních aspektech. Týden se poměrně málo věnoval otázce občanské a rodinné. Respekt pak kladl důraz na občanský rozměr a upozadňoval politický. O zkušenostech registrovaného partnerství v zahraničí informovaly nejvíce Hospodářské noviny, o zástupcích gay a lesbických občanských iniciativ se však nezmínily ani jedinkrát. Vědecké argumenty využívaly Haló noviny v pozoruhodných 61 %. Rámování příběhem si oblíbila z deníků nejvíce MF DNES, Reflex dokonce v každém druhém článku, podobně jako morální rozměr.

Aktéři mediálního partnerství

Všimli jsme si také, kdo jednotlivé argumenty předkládal (viz graf č. 4). Novináři a novinářky téma většinou pokrývali sami, aniž potřebovali tlumočit názor jednotlivých aktérů. V roce 2004 byli ještě smělejší než o pět let dříve – v 63 % oproti 45 % textů v předchozím období zašitili předkládané argumenty vlastní autoritou. Podíleli se tak na téměř každé politické, právní a zahraniční kontextualizaci. V přibližně polovině případů uváděli

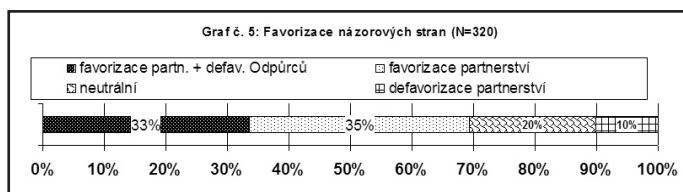
osobní příběhy a vědecké poznatky, aniž by nechali promluvit přímo experty. V každém druhém článku promlouvali politici, zejména o rodině a jejím ohrožení; stáli za dvěma třetinami „rodinných“ textů, ať už s tezí souhlasili, nebo ji naopak vyvraceli. Téměř stejně často jako novináři pak odkazovali na vědecká zjištění a nejvíce ze všech aktérů mediální debaty se právě oni oháněli morálkou, zatímco církevní představitelé k moralizování prakticky nedostali prostor. Osobní příběhy kromě novinářů vyprávěli také „obyčejní“ lidé a ve čtvrtině případů i aktivisté organizací hájících práva gayů a leseb.

Citově a rozumově orientovaná média

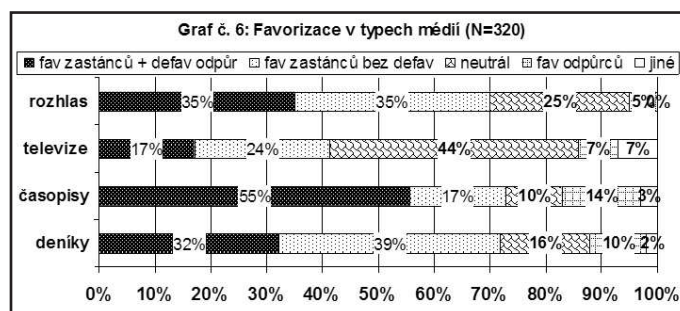
Sledovali jsme několik způsobů, jimiž média zvýhodňovala názorové protivníky: favorizaci a defavorizaci ve vyznění příspěvku, prostor, jenž byl oběma stranám poskytnut, a valenci titulku (jen u tisku). Z těchto proměnných jsme sestavili index, který shrnuje favorizace do čtyř kategorií: (1) pro registrované partnerství, (2) pro registrované partnerství + vystupující proti odpůrcům, (3) neutrální, (4) proti registrovanému partnerství (viz graf. č.5).

V obou obdobích média preferovala postoje zastánců legalizace registrovaného partnerství, a to celkově v 68 % textů. Rozdílný byl však přístup k odpůrcům zákona – z 26 % článků, které je protežovaly v prvním období, zůstalo o pět let později jen 13 %. Příspěvky s výhradním prostorem pro odpůrce nahradily texty vyváženější.

O náklonnosti médií registrovanému partnerství svědčí zvláště výmluvně způsob, jakým redakce zacházely s odpůrci zákona. Výhradní prostor jim připadl jen v sedmi procentech textů, zatímco zastáncům v celé třetině. Čtvrtina textů poskytl

prostor vyvážené argumentaci obou stran. Autoři či autorky titulků nadto dávali v téměř polovině případů najevo, komu fandí – jako například „Gayům znovu svítla šance, že získají nová práva“ v MF DNES 15. října 2004. Přestože mezi jednotlivými médii nenalezneme žádné vyložení nestranné, natož negativně vymezené vůči registrovanému partnerství, v míře příklonu k jeho obhájcům se významně liší jednotlivé typy médií (viz graf č. 6).

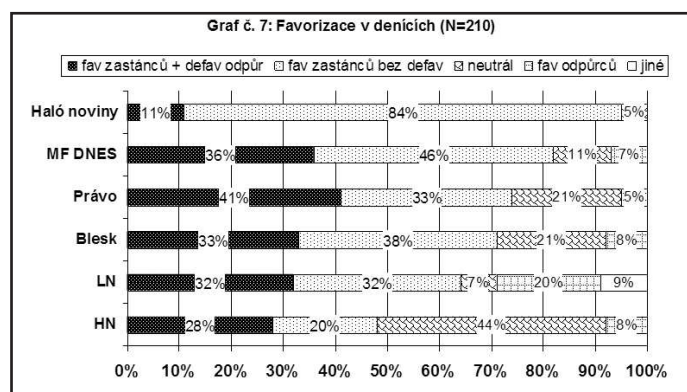
Nejvýrazněji se od průměru odlišovaly televize – ve více než 60 % poskytovaly vyváženě prostor oběma táborům, přičemž celkové vyznění působilo neutrálně v téměř polovině příspěvků. Jen zřídka používaly k upřednostňování zastánců zákona negativní postoj vůči jeho odpůrcům. Pozoruhodných je také 7 % TV relací, vyznívajících v neprospech všech zúčastněných. Časopisy celkově zvolily vyhraněnější přístup – otiskly sice dost textů, které protežovaly odpůrce, ale jinak na podporu předkladatelů zákona neváhaly publikovat argumenty kritizující diskurz odpůrců.

Ani zpravodajství nezůstalo neutrální (jen ve 28 %), oproti publicistice však méně kritizovalo odpůrce. Ti se dostali ke slovu spíše v publicistice, „excelovali“ zejména v dopisních rubrikách. Nutno ale jedním dechem dodat, že i tak většina dopisů hovořila pro registrované partnerství a téměř v polovině z těchto případů zároveň kritizovala druhý tábor. Z jednotlivých žánrů vynikají zpravodajské rozhovory, velmi často zaměřené proti kritikům zákona (v 71 %), zejména v protikladu k rozhovorům publicistickým, poskytujícím vyvážený prostor oběma stranám třikrát častěji než ostatní publicistické útvary. Z těch návrh zákona prosazovaly zejména komentáře (82 % z nich), což svědčí o názorové orientaci redakcí domácích deníků a týdeníků nejpříznavněji.

V textech upřednostňujících zastávce byl významněji zastoupen občanský prvek, příběh a zahraniční zkušenosti. Tato sdělení zaštiťovali zejména sami novináři (85 %) a gay a lesbičtí aktivisté a aktivistky (34 %). Také veskrze opomíjené celebrity vystupovaly téměř vždy ve prospěch citové minority (91 %). Vědecky podložené argumenty sloužily nejvíce jako zbraň proti odpůrcům (22 %) a kupodivu i morální apely se relativně nejčastěji vyskytovaly v textech zaměřených proti odpůrcům registrovaného partnerství (25 %). Tedy moralizace rovnými právy spíše než moralizace ne/přirozenosti homosexuálních vztahů. V příspěvcích vyznívajících pro odpůrce zákona dominuje téma

rodiny (67 %) a relativně více promlouvá vox populi, což odpovídá dlouhodobě rozpolcenému veřejnému mínění.⁴

Rozdíl mezi pravicově a levicově orientovanými deníky smazala zejména MF DNES svou intenzivní a vyhraněnou podporou zastánců zákona (viz graf č. 7). Konzervativní přístup prezentovaly nejvíce Lidovky, mezi ostatními deníky netypicky nakloněné textům laděným proti svazkům gayů a leseb a téměř bez nestranných článků. Ani jejich přístup ale zdaleka nedosahuje konzervativně nepřátelského postoje pravicové části naší poslancecké sněmovny; ten se prosadil spíše v dopisních rubrikách a externích komentářích. Nejvíce neutrální, byť v podstatě liberální přístup zvolily Hospodářské noviny. A stojí za zmínku, že do trojice nejčastěji vyvážených deníků pronikl i Blesk. Haló noviny vzorně naplnily komunistické politické zadání, jen málo přitom útočily na ty, jimž je registrované partnerství proti mysli. Také Právo drželo levicově tolerantní směr, ovšem nikoliv vůči názorovým oponentům – na těch si naopak důkladně smlslo.

Jak média prezentovala gay a lesbické organizace?

Gay a lesbická (neboli g/l, jak zní používaná zkratka) menšina prosazuje zákon o registrovaném partnerství velice aktivně už od poloviny devadesátých let. Reprezentuje ji několik občanských iniciativ, a především dlouhodobě Jiří Hromada, nejprve dlouhá devadesátá léta za SOHO (Sdružení organizací homosexuálních občanů), od nového milénia za její pokračovatelku Gay iniciativu. Nově do hry v roce 2004 vstoupili také zástupci Gay a lesbické ligy. Občas média zaměřovala „ligu“ za „iniciativu“ a naopak, protože obě organizace podobného názvu usilují o totéž. V několika případech také média zmínila brněnskou organizaci STUD.

Z občanských iniciativ byly tedy zmiňovány právě SOHO, GI, GLL a STUD, a to celkem ve čtvrtině textů. Relativně nejčastěji je prezentovala televize (ve 44 %), rozhlas (35 %), nejméně pak tisk – deníky ve 20 % a časopisy v 7 % článků. V polovině citací g/l zástupců promlouval Jiří Hromada, druhou obsadilo několik dalších zástupců g/l hnutí. Jen výjimečně v médiích figurovala jiná sdružení: zahraniční g/l iniciativy, pořadatelé sub/kulturních akcí nebo naopak kritizující křesťanské organizace. Výroky g/l aktivistů do debaty přinášely více

zahraničních zkušeností a konkrétních lidských příběhů, ilustrujících potřebu legalizace svazků mezi lidmi stejného pohlaví. Média také respektovala korektní označování homosexuálů, žádné excesivní labely na veřejnost nepronikly.

Citová(na) g/l menšina

Citace zástupců citové menšiny svědčí o celkově příznivém nalažení novinářů pro jejich hnutí. Ze 64 % podporovaly vyznění článku a ladily s celkovou argumentací, pouze ve čtvrtině případů byla tato citace s okolním textem v konfliktu. Velký rozdíl se v tomto ohledu projevil mezi deníky a televizemi, které zpravidla bez zasazení do kontextu nechaly promluvit obě strany.

O náklonnosti médií k usilování g/l minority svědčí také používání většího množství citací v textech, jež jejich názor upřednostňují. Naopak, vyzníval-li článek vůči registrovanému partnerství nepříznivě, konfrontační zmínky i citace v něm chyběly. Média též nepřinesla žádný článek, který by nahrával odpůrcům a zároveň citoval g/l neziskovky.

Přítomnost jejich mluvčích souvisela i s tématem příspěvků, např. častěji se v nich hovořilo o registrovaném partnerství jako o důležitém kroku k rovnoprávnosti (v 64 % článků s citací oproti průměrným 47 %) nebo se tematizovala politická rovina problematiky. Výroky g/l zástupců nebyly specializovány na nějakou úzkou část argumentace, přece jen ale do debaty daleko častěji přinášely zahraniční zkušenosti a konkrétní lidské příběhy, dokreslující potřebu právního zakotvení svazků mezi lidmi stejného pohlaví.

Gayům, celebritám i médiím to společně ladí

O přijetí zákona usilovali spolu s gay a lesbami i politici – houževnatá skupina poslanců z různých stran zákon o registrovaném partnerství předkládá už poněkolkáté. Parlamentní polemiky provázely petice z obou stran. Na podporu zákona vystoupily ve sledovaném období i významné osobnosti, jako třeba Helena Vondráčková, David Rath, Pavel Vítek nebo Karel Gott, proti návrhu naopak kolovaly petice v katolických kostelech. Semknuté řady křesťanů narušila jen ojedinělá iniciativa Kairos 98, která v roce 1999 vyjádřila zákonu „křesťanskou podporu“, neboť ten „umožňuje homosexuálně orientovaným lidem, aby žili důstojněji svůj život“ (dle Reflexu 15. 7. 1999).

Byť to zcela otevřeně nepřiznávají, osvojila si domácí média v daném případě roli advokátů svobody, práv a společenské emancipace gay a lesbické minority, a to patrně už před námi sledovaným rokem 1999. Jiří Hromada, který se za menšinová práva homosexuálů zasazuje už od počátku devadesátých let a jako prvořadou prioritu zvolil právě spolupráci s médii, datuje tuto vstřícnost asi od roku 1995: „To už o nás novináři píšou jako o normálních lidech.“ Ani Martin Strachoň z brněnského STUDu si na novináře nestěžuje. „Škodí nám snad jen obecně běžné zjednodušování, které nás chytá do oprátky sexu. Buď se mluví o legislativě, anebo pak o různých sexuálních zvláštnotech, o pornografii apod.“ Snad proto je i Jiří Hromada k přízni-

vému vlivu žurnalistů na rozhodování poslanců skeptický. „Spíš se už snažíme, aby na nás moc neupozorňovali a nevytvářeli zbytečná dramata.“

Celkově můžeme konstatovat, že během sledovaného období se proměnil mediální obraz „kauzy“ jen v dílčích aspektech. Podstatné rysy agendy jako je tematizace, favorizace, poskytovaný prostor nebo vyznění titulků zůstaly stejné, jen při druhém parlamentním ne/schvalování vzbudilo téma větší pozornost. Přestože sympatie většiny novinářů zůstaly stabilní, redakce ve druhém období zmírnily kritický osten vůči odpůrcům přijetí zákona. Část příspěvků, ve kterých dříve nedostali téměř žádný prostor, částečně nahradily texty „objektivizované“. Vcelku také vloni a letos žurnalisté méně moralizovali a více srovnávali se zahraničím, což plyne už z přibývajících respektů vůči homosexuálům a legalizace jejich vztahů v Evropě – v severovýchodních zemích dokonce včetně možnosti adopce nebo umělého oplodnění.

Bude kritika účinnější než vysvětlování?

Významným rysem medializace byla obliba ve vyhrocených citátech lidoveckých poslanců, zdánlivě postačující k delegitimaci jejich autorů a potažmo i jejich názorových souputníků. Neboli zjednodušeně: podpoříme homosexuály ztrapňováním jejich kritiků, spíše než abychom důsledně vysvětlili, proč považujeme uzákonění těchto vztahů za prospěšné, a to nejen pro citově jinak orientovanou menšinu, ale pro celou společnost. Tak také vyšla mediální hvězda Pavla Tollnera – zásluhou jediné věty o „prasečinkách“, skutečně trapně a nevzdělaně urážející homosexuální vztahy. A nezašla ještě dalších pár let, nutíc jeho stranické kolegy, aby se od jeho názoru veřejně distancovali. Poučila všechny, kam se v debatě o jiné sexuální orientaci nevyplatí zacházet. Debata už ani nezahrnuje zástupná témata jako byla obava z ekonomického zneužívání registrovaného svazku vypočítavými podnikateli nebo urážlivá pojmenování občanů s odlišnou citovou orientací.

Ale i křesťanští demokraté a někteří poslanci ODS a ČSSD

se v tolerantně laděné mediální krajině naučili chodit – za ta léta odporu proti registrovaným svazkům učesali svoji rétoriku, sami halasně brojí proti diskriminaci, umně obracejí úřední uznání partnerství ve státě udělované privilegium pro „rodinu jako základ státu“ a varují před otevíráním dveří vedoucích k výchově dětí páry stejného pohlaví. Těžko soudit, kdy jen zakrývají své netolerantní postoje a kdy už jen s upřímným přesvědčením brání vlastní verzi sociální reality.

Každopádně média i přes celkově pozitivní vztah k zákonu nechávají subtilnější kritické úvahy bez pozornosti, nedokáží vyvracet argumentaci obránců tzv. tradiční rodiny nebo kritizovat rozpory mezi rétorikou a hlasovací praxí některých poslanců. Přidrží se šťavnatých výroků a nechávají radikálnější odpůrce zákona, ať se podusí ve vlastní šťávě obav z nakažlivého šíření homosexuality nebo úpadku západní kultury.

Zejména je ale třeba brzdit optimismus ohledně pozitivního zobrazování gayů, lesbiček a transsexuálů v tuzemských médiích poukazem na obecně přetrvávající mediální stereotypy. Homosexuálové jsou spíše než jako *jinak* citově orientovaní a *znevýhodnění* lidé často v rámci mediálního spektaklu prezentováni jako extravagantní, promiskuitní a riziková sociální skupina.

Jestliže tedy média v posledních letech působila spíše ve prospěch zákona o registrovaném partnerství, otázkou zůstává, proč příznivé mediální prostředí nedokázala g/l komunita společně s liberálními politiky využít k jeho přijetí. Můžeme zohlednit hypotézu, že samotný vliv médií v těchto otázkách nestačí a musí být podpořen ekonomicky lukrativní lobby, již g/l menšina zatím zjevně postrádá. Mediálně-partnerské vlnky se tak zatím spolehlivě tříští o vrata kostelů a dubové poslanecké lavice. Nebo podzimní zasedání parlamentu přinese gayům a lesbičkám první Růžové jaro? Kromě rčení „trpělivost přináší růže“ by se tak potvrdil i poznatek mediální teorie, že pokud se nejedná o zpochybnění základních ekonomických, politických či bezpečnostních zájmů, mohou i majoritní média podpořit proces společenského „pokroku“.

Poznámky:

1) Stat' vychází z mediální analýzy „Mediální obraz registrovaného partnerství v médiích ČR“ zpracované Institutem Demokracie pro všechny v rámci grantu od Nadace VIA. Podrobná výzkumná zpráva viz www.institut-demokracie.cz. Ve zkrácené podobě vyšla pod názvem „Mírný pokrok v mezích bez zákona“ v *Literárních novinách*, 41/2005, s. 9.

2) Jde o základní soubor výzkumu, složený ze všech článků, ve kterých problematika registrovaného partnerství představovala hlavní téma.

3) Předkladatele či navrhovatele návrhů zákona o registrovaném partnerství budeme dále označovat za „zastávce“, oponenty či kritiky návrhů zákona za „odpůrce“.

4) Podpora veřejnosti vůči legalizaci vztahů partnerů stejného pohlaví kolísá těsně pod polovinou – letos v březnu k ní chybělo 6 %, před dvěma lety jen procento jediné. Jde-li o toleranci vůči odlišné citové orientaci, výzkumy dávají mírnou naději, neboť odstup vůči homosexuálům vyjadřuje oproti 42 % před dvěma lety nyní už jen 34 % lidí. Gayové a lesby i tak mají nyní podobný kredit jako „lidé citově nevyrovnaní“ (zdroj: CVVM).

Registrované partnerství v datech a číslech

1995

- návrh dvou poslankyň ODS
- odkládán a neprojednán

1997

- návrh tří poslanců KSČM, ČSSD a ODS
- zamítnut v 1. čtení o tři hlasy
- pro zamítnutí: celá SPR-RČS, téměř celá KDU-ČSL, třetina ODS, čtvrtina US, pětina ČSSD, nikdo z KSČM

1999

- návrh deseti poslanců US, ČSSD, KSČM a ODS
- zamítnut po čtyřech projednáváních během jednoho roku, v opakovaném 2. čtení, většinou čtyř hlasů
- pro zamítnutí celá KDU-ČSL, víc než polovina ODS, třetina ČSSD i US, nikdo z KSČM

2001

- vládní návrh zákona
- vrácen k dopracování (a pak už nepředložen) většinou dvou hlasů
 - pro vrácení: celá KDU-ČSL, pětina ČSSD, 70% ODS, třetina US, jeden poslanec KSČM

2004

- návrh devíti poslanců US-DEU, ČSSD, KSČM a ODS
- neschválen po pěti projednáváních během jednoho roku, v opakovaném 3. čtení, chyběl jeden hlas
- pro téměř celá US-DEU, velká většina KSČM, polovina ČSSD, čtvrtina ODS, proti jednotně KDU-ČSL

2005

- návrh jedenácti poslanců US-DEU, ČSSD, KSČM a ODS
- zatím projednán v 1. čtení, 2. čtení je na programu listopadové schůze

Výroky v médiích: Staří Řekové, polínka a 43% menšina

„Rozhodně nechci přispět k tomu, že počet homosexuálů se bude zvětšovat, protože jim dáme preference, jich nebude 4 procenta, ale může být 6 nebo 8, a že si také přiložíme polínko k úpadku západní civilizace. Možná, že je neodvratný, ale není třeba pomáhat.“

Jan Mládek, ČSSD, Radiožurnál, duben 2004

„Při vši účtě k odlišné sexuální orientaci partnerství homosexuálů nediskriminujeme my, ale příroda, protože z jejich vztahu se nenarodí děti,“ říká šéf lidovců Miroslav Kalousek.

MF Dnes, 15.10.2004

„Je ošetřena budoucnost té dvojice, která se rozhodne spolu uzavřít pevný svazek, já si myslím, že i to je zájem společnosti, stabilizovat partnerské vztahy, nezatlačovat do anonymity soužití těchto dvojic, protože z této anonymity potom vznikají samozřejmě jak promiskuita, z této anonymity vznikají přesně ty prvky, které rozvracejí ty klasické hodnoty.“

Jiří Hromada, Radiožurnál, červen 1999

Například Jaroslav Plachý (ODS) varoval, aby český národ nedopadl jako staří Řekové. „Láska k mladým a krásným chlapcům oslabila jejich rodiny,“ tvrdil Plachý.

Blesk, 26. 11. 2004

Jinými slovy totéž zopakoval také poslanec ODS Marek Benda, podle něhož se může v případě lhostejnosti úřadů homosexualitou „nakazit“ až 43 % české mužské populace.

Respekt, červen 2004